

Та попри це підприємству вдалося вийти із сезону з пристойними результатами. Зокрема, за попередніми підрахунками, кожен п'ятдесятий мішок цукру в Україні вироблений з буряків, вирощених у компанії «Агропродсервіс».

У нас ростуть витрати на заробітну плату

Успішне ведення господарки дозволяє підприємству виплачувати своїм працівникам достойну заробітну плату.

– Із впровадженням безвізу наше підприємство, як і значна частина інших виробничників, відчуло дефіцит кадрів. Це при тому, що наша компанія платить високу зарплатню – одну з найвищих в області. Та, зрозуміло, що будемо піднімати вартість оплати праці до рівня тієї, яку пропонують країни Східної Європи, та ж Польща, – переконує п. Андрій. – Також компанія працює над підвищенням плати за паї. І цей рік не став винятком.

– У цілому по компанії з податками в 2017 році пішло понад 120 млн. грн. на виплату орендної плати за землю. Наша ставка є однією з найвищих у регіоні, – переконує директор ПАП.

Та попри ці та ряд інших труднощів, ПАП «Агропродсервіс» продовжує займати лідерські позиції в області. Показники, з якими вийшло підприємство в цьому році, тому безсумнівний доказ.

Джерело: gazeta1.com

«Агро-торгова фірма «Агро-Діло» - дочірня структура міжнародного холдингу ED&F Man: Агрохолдинг під зрошенням - 100 систем вирішують погоду

Соя, горох, нут, цукрові буряки — далеко не південні культури. Адже посушливий клімат Півдня України, м'яко кажучи, не найкращий для вирощування цих примхливих рослин. Але всі ці стереотипи зруйнувала «Агро-торгова фірма «Агро-Діло», дочірня структура міжнародного холдингу ED&F Man. Маючи в арсеналі 100 зрошувальних систем, компанія не просто вирощує бобові, зернові та цукрові буряки, а й отримує гарний урожай при аномально високій температурі.

Директор британської «дочки» в Україні Володимир Гусев розповів про необхідність проведення експерименту в АПК, порадив економіку зрошення та поділився планами «АТФ Агро-Діло» на 2018 рік.

Володимире Олексійовичу, розкажіть про компанію. Скільки зараз землі обробляєте і що вирощуєте?

Зараз «Агро-торгова фірма «Агро-Діло» обробляє 13,4 тис. га у Херсонській та Миколаївській областях. Незважаючи на те, що землі знаходяться на півдні країни, де мало опадів і високі температури, ми вирощуємо пшеницю і ячмінь, сою, кукурудзу, цукрові буряки і соняшник. Також на невеликих експериментальних полях ми пробували вирощувати нут, сорго, горох і гречку. Все це ми можемо собі дозволити завдяки тому, що з 13,4 тис. га у нас 9 тис. га знаходяться під зрошенням. Зі зрошувальними системами ми маємо чітке уявлення про те, які культури можемо вирощувати та отримувати прибуток. А це досить проблематично для нашого регіону, який вважається зоною ризикованого землеробства. Тільки соняшник витримує таку спеку, але в цьому році навіть він вигорів.

З якими показниками вдалося завершити минулий рік?

Цукрові буряки ми зібрали з урожайністю 60 тонн/га, середня урожайність кукурудзи становила 10 тонн/га, пшениця на суходолі дала по 3,7 тонн/га, пшениця на зрошенні — по 5,5 тонн/га. Це дуже незначний результат. Здавалося б, є зрошення і показники урожайності повинні бути дуже хорошими. Проте температура повітря +50°C дає про себе знати. У цьому році температура на поверхні ґрунту доходила до +70 °C, тому, на жаль, навіть на зрошенні урожай підгорає.

У структуру компанії також входить Засільський цукровий завод. Вам вдається повністю забезпечити його сировиною, чи Ви також працюєте з фермерами?

У нас сучасний завод, і для його забезпечення необхідно 600 тис. тонн цукрових буряків. Ми можемо забезпечити тільки 250 тис. тонн. Решту треба докуповувати. 300 тис. тонн докупити не вдається, але близько 100 тис. тонн компанія купує. Тому завод працює на половину своєї потужності. У цьому році ми везли цукрові буряки вагонами з Львівської області. Якщо ж везти автотранспортом, то максимальна відстань від заводу — 150 км.

Коли Ви його будували, було розуміння, що завод буде недовантажений?

Розуміння було. Але у компанії є стратегія. До 2020 року ми плануємо збільшити земельний банк до 30 тис. га, з яких 20 тис. га повинні бути на Півдні (Миколаїв, Херсон) та 10 тис. га в Центральній частині країни (Черкаська і Вінницька області, Біла Церква — крайня межа).

Ви зараз активно займаєтеся збільшенням земельного банку?

Серйозне розширення земельного банку компанії почалося ще у 2012 році. Землю брали поступово. Хотілося б, щоб збільшення земельного банку проводилося трохи швидше, але ми також хочемо вирощувати цукрові буряки з дотриманням сівозміни. Тому ми і не завантажуємо завод повністю, а сіємо цукрові буряки раз в 4 роки. Крім того, зараз є багато фермерів, які самі ведуть господарство, заробляють гроші і не поспішають прощатися з землею. Правда, наших сусідів трохи лякає мораторій на продаж землі. Деякі з них думають все продати і виїхати. Але все це на рівні розмов, поки що ніхто нічого не продає.

Опишіть економіку зрошення в цілому. Скільки потрібно вкласти в 1 га?

Наш досвід показує, що для ефективної роботи зрошувальних систем на полях треба вкласти мінімум \$2,3 тис./га, максимум — \$3 тис./га. Все залежить від того, як далеко розташоване поле від каналу, як далеко потрібно проводити труби і комунікації. Є поля, які розташовані практично біля зрошувальних каналів. Звичайно, там витрати будуть мінімальні. Але є поля, куди треба тягнути труби на відстань в декілька кілометрів. Але за межі \$3 тис./га ми поки не вийшли. Хоча, обіцяють, що з початку 2018 року будуть рости ціни на труби. Як буде далі, невідомо.

Ви не плануєте встановити зрошення і на решті 4 тис. га?

Ми б уже давно це зробили, якби мали можливість. Справа в тому, що ці 4 тис. га знаходяться дуже далеко від каналів. Тому, ми намагаємося максимально ефективно використовувати ті площі, на яких вже є зрошувальні мережі. Сьогодні ми одні з перших в Україні почали встановлювати кругові дощувальні машини Valley з приставкою для поливу кутів під назвою Corner. Під час роботи дана система виїжджає і поливає кути, тим самим збільшує площу зрошення при

використанні кругових дощувальних машин.

Ви керуєте агрономічною службою. Скільки землі припадає на одного агронома?

Ми намагаємося дотримуватися норми 2 тис. га на одного агронома. Тому у нас працює 6 агрономів. Структура компанії побудована таким чином, що у нас є 3 блоки. І обов'язкова вимога — керівником блоку повинен бути агроном. Також є молодші агрономи, як ми їх називаємо.

Чи відбувається в компанії заміщення «старої школи» на нову? Ви задоволені молодими фахівцями?

Найстаршому агроному компанії 54 роки, наймолодшому — 24 роки. Зараз є багато наполегливих молодих агрономів, які сперечаються зі старшими, доводять свою точку зору. Старші, звичайно, працюють «по-старому», їх дуже важко переконати спробувати щось нове. Але всі агрономи працюють сумлінно і якісно.

У 2018 року ми обов'язково візьмемо на роботу агронома-дослідника, який буде проводити експерименти. Наука — це велика справа, необхідно весь час прагнути до мінімізації витрат і підвищення ефективності. У 2017 році ми на кожному блоці намагалися проводити дослідження, але в пік сезону в агрономів багато роботи, і на експерименти не завжди вистачає часу. Тому я вважаю, що в компанії повинна бути людина, яка буде займатися виключно дослідженнями, буде все чітко фіксувати, щоб ми мали конкретні результати і бачили, що доцільно робити, а що ні. Особливо зараз, коли в світі ціна на цукор впала на 20%, з технологією треба щось робити, її треба здешевлювати. До цього треба підходити обережно, експериментувати на великих масивах ніхто не буде.

Падіння ціни на цукор підштовхнуло Вас на вирощування нішевих культур?

Ні, це була ініціатива нашої команди. У будь-якому випадку ми повинні дотримуватися сівозміни і сіяти цукрові буряки раз в 4 роки. До того ж, ця культура займає всього 30% полів. Решту 70% також треба чимось засівати. На зернових культурах великих грошей не заробиш, особливо на Півдні. Тому, ми зараз в активному пошуку нових культур. Це і стало причиною наших досліджень. На площі 30 га ми сіяли горох, зібрали по 3,5 тонн/га і дуже задоволені результатом. Зерно залишили собі на насіння і в цьому році плануємо сіяти вже 400 га. Так і формується наш план посіву на 2018 рік.

Які ще у Вас плани на 2018 рік? Чи є потенціал для розширення земельного банку?

На 2018 рік ми вже добрали 1 тис. га. Тобто 13,4 тис. га — це вже з додатковою землею. У зв'язку з тим, що пріоритетною культурою для нашої компанії є цукрові буряки, і всі наші гроші — це виробництво цукру, ціна на який впала, ми призупинили наші амбітні плани по збільшенню земельного банку. Після закінчення нового сезону подивимося, що буде відбуватися з ціною на цукор, які будуть показники урожайності інших культур. Тоді вже наші акціонери будуть приймати рішення. Я впевнений, що земельний банк буде збільшуватися в будь-якому випадку. На скільки га? Це поки невідомо.

Джерело: latifundist.com